



ת"פ 3510/06/17 - מדינת ישראל נגד אדם מוסלמני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 3510-06-17 מדינת ישראל נ' מוסלמני(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד ראופה קאסם

המאשימה

נגד

אדם מוסלמני ע"י עו"ד לאה צמל

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של חברות ופעילות בהתאחדות בלתי מותרת, חברות בארגון טרור ותמיכה בארגון טרוריסטי. הודאת הנאשם באה בעקבות הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים, אשר כלל תיקונים בכתב האישום, ללא הסכמה לעניין העונש. ואלה עובדות כתב האישום המתוקן:

אישום ראשון

בשנת 2015, כאשר למד הנאשם באוניברסיטת "פלסטין אלאהליה" שבבית לחם (להלן: **האוניברסיטה**), הוא הקים יחד עם מג'ד שואורה (להלן: **מג'ד**) שלוחה של "הכותלה האסלאמיה" (להלן: **הכותלה**), תנועת הסטודנטים של החמאס, אשר הוכרזה כהתאחדות בלתי מותרת בישראל ביום 31.08.2000 ועם כניסת חוק המאבק בטרור לתוקף הוכרזה כארגון טרור החל מיום 1.11.16.

הנאשם שימש כמתאם פעולות הכותלה והאחראי לפעילותה מול הנהלת האוניברסיטה ופעל יחד עם מג'ד להעלאת המודעות לקיומה של שלוחת הכותלה באוניברסיטה וגיוס חברים לשלוחה.

בתחילת שנת 2016 ארגנו מג'ד והנאשם יריד, במסגרתו מכרו ציוד מחשבים לסטודנטים באוניברסיטה. ביריד השתתפו הנאשם ופעילים, אשר לבשו צעיפים ירוקים עם סמל הכותלה.

בסוף שנת 2016 ארגנו הנאשם ומג'ד תערוכה לזכר שהידים שנהרגו במהלך "אינתיפאדת אלאקצא" שארעה באותה שנה. הפעילות תואמה מול האוניברסיטה, ובמסגרתה הציב הנאשם תמונות של שהידים ואסירים, הניח ארון קבורה לזכר המנהיגים הפלסטינים והדליק נרות לזכר שהידים, יחד עם מספר רב של סטודנטים שנכחו במקום.

בינואר 2017, התקבל הנאשם לעבודה כטכנאי רנטגן בקופת חולים ועל כן עזב את תפקידו כמתאם פעולות הכותלה באוניברסיטה וביקש ממג'ד להחליפו.



בשל מעשיו אלה, הורשע הנאשם בעבירות של חברות ופעילות בהתאחדות בלתי מותרת ובחברות בארגון טרור.

אישום שני

בין התאריכים 21.06.14 ועד 13.11.16 פרסם הנאשם בחשבון הפייסבוק שלו עשרה פרסומים אסורים אשר כללו דברי אהדה, שבח ותמיכה בארגון טרוריסטי.

בין היתר, העלה הנאשם לחשבון כיתובים המביעים תמיכה בארגון החמאס ובגדודי עז א-דין אל קסאם, הזרוע הצבאית של חמאס ובמנהיגי הארגון אסמעיל הנייה, יחיא סנואר והשיח אחמד יאסין, והעלה תמונות של פעילי טרור חמושים, כפי שפורט בהרחבה בכתב האישום. מאות אנשים נחשפו לכיתובים אותם העלה הנאשם והוסיפו לצידם סימני חיבוב (like).

בשל מעשיו אלה, הורשע הנאשם בתמיכה בארגון טרוריסטי.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם ולערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצועו, ובכלל זה השמירה על בטחון המדינה ואזרחיה. לדבריה, אמנם פעילותו של הנאשם היתה בעלת אופי "אזרחי" אך היא מהווה בסיס להפצת האידיאולוגיה של תנועת החמאס והגברת התמיכה בה ובפעילותה. עוד הפנתה המאשימה לכך שהנאשם יזם את הקמת שלוחת הכותלה באוניברסיטה בה למד ולתפקיד הניהולי שמילא בפעילות השלוחה.

לאור אלה ביקשה המאשימה לקבוע שני מתחמי ענישה נפרדים לכל אחד מן האישומים: ביחס לאישום הראשון עתרה למתחם עונש הולם של 16-30 חודשי מאסר בפועל, וביחס לאישום השני עתרה למתחם עונש של 12-24 חודשי מאסר. לאור הודאת הנאשם במיוחס לו והעדר עבר פלילי, ביקשה המאשימה להציב את הנאשם בתחתית המתחמים להם עתרה אך לצבור את העונשים.

ב"כ הנאשם הפנתה לכך כי האוניברסיטה בה פעלה הכותלה, ממוקמת בשטחים, ושם פעילותו של הנאשם היתה לגיטימית, ודבר זה הטעה את הנאשם. עוד הפנתה לכך כי המעשים היו במדרג חומרה נמוך ובוצעו רק במהלך תקופת לימודיו של הנאשם, שכן עם קבלתו לעבודה מסודרת הפסיק את פעילותו. לדבריה, העדר עבר פלילי והודאת הנאשם במיוחס לו, מעידים בו כי לא נשקפת ממנו סכנה ממשית. לאור זאת ביקשה להסתפק בימי מעצרו.

במסגרת טיעוניה לעונש, הגישה ב"כ הנאשם את כתב האישום המתוקן וההסדר אשר הוגש במסגרת ת"פ 2848-06-17 במסגרתו, הוטלו על נאשם נוסף בפרשה זו, יזן ג'ובראן, ארבעה חודשי מאסר בפועל ואילו נאשם נוסף, חמזה אבו חדיר, זוכה לאחר שהמאשימה חזרה בה מהאישום בעניינו.

ב"כ שני הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בטיעוניהם.

הנאשם לא ביקש לומר דבר.

מתחם העונש ההולם

ראשית אומר כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד למכלול מעשי הנאשם. אמנם מעשיו של הנאשם הופרדו לשני אישומים והוא הורשע בעבירות שונות, אך שני האישומים עוסקים במעשים קרובים, הפוגעים באותם ערכים מוגנים



ובוצעו ברצף זמנים אחד, כחלק מתפיסת עולמו של הנאשם ומשלימים אחד את השני. לפיכך יש לראות בהן מעשה עברייני אחד.

חומרת מעשיו של הנאשם ברורה: הנאשם ביחד עם אחר, הקימו באוניברסיטה בה למדו שלוחה של הכותלה איסלאמיה, ארגון טרור מוכרז המזוהה עם תנועת החמאס. הנאשם שימש בתפקיד בכיר בכותלה ופעל בשמה מול הנהלת האוניברסיטה, ופעל יחד עם חברו מג'ד להגביר את התמיכה בכותלה ולגייס חברים לשלוחה.

אמנם הנאשם עסק בפעילות "אזרחית" ללא נגיעה "צבאית", אך ברור לכל כי הקמת שלוחה של ארגון טרור הקשור לחמאס מגדילה את התמיכה בחמאס ובאידיאולוגיה שלו בקרב האזרחים וכך יוצרת סיכון עקיף לבטחונם ושלומם של תושבי המדינה. ר' לעניין זה ע"פ 3827/06 פלוני נ' מדינת ישראל:

"החיים בצל איומי הטרור הפכו בעידן הנוכחי למציאות גלובלית. החשש ממחיר הדמים שגובות פעולות טרור אינו עוד נחלתם של אזורים ומדינות הנתונים לסכסוכים ממוקדים אלא הוא קיים כאיום ממשי ומוחשי על חייהם של מיליונים בכל היבשות, בכל קצווי תבל. המאבק בטרור הפך לאתגר עולמי, הטרור הפך לאויבה של תפישת העולם הדמוקרטית ששמה לה למטרה את הבטחת חירויות האדם והאזרח - את הזכות לחיים, את השוויון ואת כבוד האדם, את חופש הדת וחירויות נוספות שאינן מתיישבות עם תפישות העולם בהן אוחזים על פי רוב ארגוני הטרור.

הטרור בעידן הנוכחי מתאפיין לא רק בהיותו גלובלי, אלא גם בתחכום רב, לעיתים במבנה ארגוני מסועף, בפעילות שאינה ספורדית, נקודתית, אלא פעילות ארגונית שיטתית שלצורכה מוקמות תשתיות נרחבות שיאפשרו אימונים, איסוף מודיעין וביצוע פעילות מבצעית, הכל תוך שימוש בטכנולוגיות מתקדמות ועל מנת לייצר פעולות טרור שיגבו מחיר כבד. לפעילות זו יש להוסיף כי יותר ויותר אנו עדים לכך שארגוני הטרור משקיעים זמן, מחשבה ומשאבים בפעילות הסברתית ותקשורתית, כמו גם בפעילות בעלת אופי אזרחי, דוגמת פעילות בתחום הסוציאלי וההומניטרי, על מנת ליצור בסיס תמיכה רחב ככל הניתן בקרב האוכלוסייה שבשמה פועל לכאורה ארגון הטרור ולעודד גיוס פעילים נוספים מתוך אוכלוסיה זו".

ר' גם עפ"ג 1588-07-14 בייבוח נ' מדינת ישראל, עפ"ג 12805-05-14 מדינת ישראל נ' רוכן וכן ת"פ 11799-09-13 מדינת ישראל נ' אחמד דרבאס ואח'.

מעבר לכך, בתקופה בה ניהל הנאשם את הכותלה באוניברסיטה, הוא הפעיל במקביל חשבון פייסבוק במסגרתו פרסם דברי שבח ותמיכה בארגון החמאס ובמנהיגיו באמצעות כיתובים שונים שהעלה, אשר זכו לתגובות ולחיבובים רבים. הדבר מלמד על הקשר ההדוק שבין הכותלה לחמאס ומלמד כיצד הפעילות בכותלה מגבירה את התמיכה בחמאס.

מעשים אלו פוגעים ישירות בערך השמירה על בטחון הציבור ובשלומם. רשתות חברתיות הן כיום דרך מקובלת לתקשורת והבעת דעות, אך שימוש בהן לצורך תמיכה בארגוני טרור הוא דבר אשר טומן בחובו פוטנציאל סיכון ממשי, שכן הוא יוצר אווירה רעילה, המהווה קרקע פורייה לצמיחתן של פעולות טרור - ובמיוחד הדברים אמורים כאשר מדובר בתקופה מתוחה שהתאפיינה בפיגועים רבים. קיים חשש ממשי, כי פרסומיו של הנאשם המריצו אנשים אשר נחשפו להם להזדהות עם החמאס ועם הטרור בה הוא דוגל.

לעניין מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות ר' את גזרי הדין בת"פ (שלום י-ם) 44920-12-14, עאבדין, ת"פ (שלום



י-ם) מדינת ישראל נ' נאסר הדמי (1.6.15); ת"פ (שלום י-ם) 44957-12-14 מדינת ישראל נ' עודי סונקרוט (27.5.15); ת"פ (שלום י-ם) 44725-12-14 מדינת ישראל נ' עומר שלבי (12.5.15). ר' גם ת"פ (מחוזי י-ם) 4001-05-15 מדינת ישראל נ' ש.ט (22.07.15), בו קבע בית המשפט המחוזי, מתחם עונש הולם של 5-25 חודשי מאסר בפועל בעבירות מעין אלה, וקבע, כי הפרמטרים לקביעת המתחם הם כמות הפרסומים, תדירותם, תוכנם, פוטנציאל התפוצה שלהם והתקופה בה הם פורסמו.

בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון את משך התקופה בה פעל הנאשם, אופי פעילותו, העובדה שהפסיק מיוזמתו את פעילותו בכותלה כאשר החל לעבוד בקופת חולים. עוד אביא בחשבון כי הפרסומים אותם העלה הנאשם לחשבוננו אמנם כללו תמיכה בחמאס, אך ללא התייחסות ישירה למעשי טרור.

לאור אלה, מתחם העונש ההולם את מכלול העבירות בהן הורשע הנאשם הוא מאסר בפועל לתקופה שבין שמונה חודשים ועד עשרים חודשים.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות

הנאשם יליד 1995. אין לחובתו הרשעות קודמות.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם עלה כי הוא נוקט בעמדה מטשטשת ומקלה סביב ביצוע העבירות ומתקשה לקחת אחריות מלאה למעשים, כמו כן התקשה לשתף ברקע לביצוע העבירות ובמניעים. עם זאת, שירות המבחן התרשם מאדם בעל יציבות לימודית ותעסוקתית, נעדר עבר פלילי אשר החל להביע תובנות ראשוניות של השפעת ההליכים המשפטיים על חייו ורצונו לחזור לחיים נורמטיביים. בשל לקיחת אחריות חלקית בלבד ולאור התרשמות השירות כי הנאשם אינו בשל להשתלבות בהליך טיפולי הדורש חשיפה ורצון לשינוי, השירות אינו בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם והמליץ על הטלת עונש מוחשי, מרתיע ומציב גבולות.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו, אשר יש בה כדי להעיד על קבלת אחריות של הנאשם למעשיו וכן על חסכון בזמן שיפוטי. זקפתי עוד לזכותו את העדר עברו הפלילי ואת העובדה כי ידע לקטוע את חברותו בכותלה עם קבלתו לעבודה והביע רצון לחזור לחיים נורמטיביים ויציבים.

לחובת הנאשם זקפתי את הקושי לקחת אחריות מלאה למעשיו בפני שירות המבחן וכן את תפיסתו המצמצמת את העבירות בהן הורשע. עמדה זו של הנאשם הקשתה על שירות המבחן לבחון אפשרות לשילוב במסגרת הליך טיפולי - וחבל.

התקשיתי לקבל את בקשתה של ב"כ הנאשם, להשוות בין ענינו של הנאשם לעניינם של הנאשמים בת"פ 2848-06-17: אותו התיק נשמע לפני, ובמהלך בירור האשמה עמד בפני המאשימה קושי ראיתי ניכר, אשר הביאה להגיע להסדר מקל מאוד עם נאשם אחד ולחזור מהאישום כלפי לנאשם שני. משכך, לא ניתן ללמוד דבר מאותו התיק. ר' למשל בהקשר זה ע"פ 993/16, פלוני נ' מדינת ישראל, שם נפסק בנסיבות דומות:

אין חולק כי במסגרת עקרון אחידות הענישה על בית המשפט להתחשב בעונשים שהוטלו על אחרים, הגם שהפסיקה הדגישה כי עקרון זה אינו חזות הכל ויכול שיוסוג מפני עקרונות וערכים



אחרים. אכן הפערים בין המערער לבין הנאשמים האחרים הם מהותיים ואף "תהומיים", כלשונו של בא כוח המערער, ומעוררים תחושת אי נוחות. במצב הדברים הרגיל, נוכח פערים אלה, דומה כי היה מקום להפחתה בעונשו של המערער.

אלא, שהסדרי הטיעון המקלים עם הנאשמים האחרים נעשו בשל קשיים ראיתיים. כפי שהמערער לא יכול היה להיבנות מכך שאף אחד מהנאשמים האחרים לא היה מועמד כלל לדין בשל קושי ראיתי, כך הוא אינו יכול להיבנות מכך שהתביעה נאלצה להגיע עימם להסדרים מקלים ביותר בשל אותם קשיים ראיתיים. אין מתקנים עוול בעוול, והטענה צורמת במיוחד כאשר נשמעת מפיו של המערער, שאם היה משתף פעולה עם המשטרה, מן הסתם התביעה לא היתה נתקלת באותם קשיים ראיתיים (כאמור, זהותו של האחר ידועה יפה למערער אך אינה ידועה למשטרה עד עצם היום הזה).

ר' גם ע"פ 9158/16 משה אברג'יל נ' מדינת ישראל:

"אנו מקבלים את טיעון המשיבה לפיו הסכמתה לעונשים שהושתו על הנאשמים בתיק החסוי, במסגרת הסדר טיעון, התבססה על קושי ראיתי ואינה מייצגת את עמדת המשיבה לעניין העונש הראוי... פעמים רבות גזירת עונשם של נאשמים בעבירות דומות אינה פרי תוצאה של חישוב אריתמטי, ואין בכך שניתן למצוא פסקי דין בהם הושתו עונשים מקלים יותר במקרים דומים משום ראייה למדיניות ענישה מקלה."

לאור אלה ראיתי להשית על הנאשם עונש בצידו הנמוך של מתחם העונש ההולם שקבעתי לעיל אך לא בתחתיתו.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. תשעה חודשי מאסר בפועל. המאסר ימנה מיום מעצרו של הנאשם 18.5.17.
- ב. ארבעה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה על חוק המאבק בטרור.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ח' שבט תשע"ח, 24 ינואר 2018, במעמד הצדדים.